

Luchtmachtmedaille: Erkenning voor langdurige operationele belasting

De Koninklijke Luchtmacht krijgt binnenkort een eigen medaille. Met deze onderscheiding onderstreept de KLu dat operationele inzet een bijzondere belasting is. 'Trainingen en oefeningen zijn weliswaar inherent aan het beroep van de militair, maar vormen toch een flinke last', zegt luitenant-kolonel Jan Kos, waarnemend Chef Kabinet. 'Je bent meestal ver weg van je gezin en leeft vaak onder primitieve omstandigheden. Het is goed dat de medaille er komt.'

Tekst: June Smit

De Luchtmachtmedaille staat gelijk aan de vergelijkbare onderscheiding van de andere krijgsmacht-delen en toch zijn de criteria net even anders. Het Ministeriële Besluit vermeldt: *de Luchtmachtmedaille wordt toegekend aan de militair in werkelijke dienst die driehonderd nachten van huis is geweest voor het verrichten van meerdaagse operationele diensten.* Afhankelijk van de functies die de militair door de jaren heen heeft bekleed, komt de een al na een paar jaar in aanmerking voor de onderscheiding en de ander pas na een veel langere periode. Onder de in het besluit genoemde operationele diensten vallen drie verschillende vormen van diensttijd. De eerste zijn oefeningen en trainingen die staan vermeld op de zogenoemde Tactische Luchtmacht (CLSK) Activiteitenkalender, Oefenkalender of een vergelijkbare die in het verleden in gebruik was. Ook missies in uitzendgebied, waarvoor door een beperkte lengte geen onderscheiding is ontvangen, tellen mee voor dit aantal. Als laatste wordt militaire steunverlening meegerekend, zoals bijvoorbeeld bij de watersnood grote rivieren en de varkenspest. Nachten van huis in verband met vergaderingen of dienstreizen komen niet in aanmerking voor de Luchtmachtmedaille, evenals operationele diensten waarvoor al een onderscheiding (van een krijgsmachtdeel of voor uitzendingen) is ontvangen. Ook kunnen Landmacht-, Marine- of Marechaussee-medailles die zijn gekregen voor overlappende diensten bij andere krijgsmacht-delen, niet worden ingeruild voor de Luchtmachtmedaille. Daarnaast kan een militair altijd maar één van deze medailles ontvangen, ook al betreft het inzet voor een ander krijgsmachtdeel.

Aanvraag

Omdat het Ministeriële Besluit is ingegaan op 8 juli 2005, kunnen militairen de Luchtmachtmedaille alleen met terugwerkende kracht aanvragen als ze op of na deze datum in dienst waren. Tot het moment dat er een registratiesysteem is dat bijhoudt hoeveel dagen iemand van huis is, maken militairen zelf aannemelijk dat ze 'recht' hebben op de medaille. Dit kan door het aangeven van het onderdeel, de tijdsperiode, de functie en het soort operationele belasting op een formulier dat nu al verkrijgbaar is bij de commandant en binnenkort ook op het intranet staat. De commandant controleert of de aanvraag valide is en stuurt deze vervolgens door aan de beoordelingscommissie die het verzoek natrekt. De aanvraagprocedure wordt in de toekomst vereenvoudigd. Het is dan de bedoeling dat operationele inzet wordt bijgehouden in PeopleSoft, zodat het programma zelf aangeeft wanneer iemand aanspraak maakt op een medaille. De onderscheiding is nu nog in productie, dus de eerste uitreiking laat voorlopig nog even op zich wachten. Kos verwacht dat deze in de eerste helft van dit jaar zal plaatsvinden.●

Boven: Het concept van de Luchtmachtmedaille: de onderscheiding is bronskleurig, met een middellijn van 35 millimeter. Op de voorzijde staat het westelijk halfroond met daarop de KLu-adelaar met daarboven de koninklijke kroon. De keerzijde toont het Rijkswapen. De medaille wordt door een ring verbonden aan een moiré lint van 27 millimeter breed, bestaande uit vijf banen in respectievelijk blauw, oranje, geel, oranje, blauw.

Onder: de Landmacht-, Marine- en Marechausseemedaille.

